

Σχόλια WWF Ελλάς στη διαβούλευση

για το Σχέδιο Νόμου με τίτλο

«Ίδρυση, ανάπτυξη, διαχείριση και λειτουργία των Επιχειρηματικών Πάρκων - Ενιαίο πλαίσιο ρύθμισης για τους φορείς Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων»

Επισπεύδον υπουργείο: Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Ιστοσελίδα διαβούλευσης: <http://www.opengov.gr/ypoiain/?p=13387>

Περίοδος διαβούλευσης: 19.08.2022 - 10.09.2022

Το προτεινόμενο ΣχΝ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων εισάγει τροποποιήσεις στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο του ν. 3982/2011 (Α' 143)¹, όπως ισχύει². Το 2020 συγκροτήθηκε νομοπαρασκευαστική επιτροπή με σκοπό «την αναμόρφωση και τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου που διέπει τους Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (ΟΥΜΕΔ), προκειμένου αυτοί να καταστούν πιο ελκυστικοί για τις επιχειρήσεις και ταυτόχρονα να διασφαλίζεται η βιωσιμότητά τους»³. Στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του θεσμικού πλαισίου εκπονήθηκε ειδική μελέτη για τη μεταρρύθμιση του νομικού πλαισίου για τα Ε.Π.⁴.

Η δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αποτελεί καταρχήν μία θετική πρακτική με πολλαπλά σημαντικά οφέλη για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων⁵, όπως είναι μεταξύ άλλων η ενθάρρυνση της συγκέντρωσης διαφορετικών οικονομικών δραστηριοτήτων σε οριοθετημένες περιοχές παρέχοντας φορολογικά, επενδυτικά και διοικητικά κίνητρα και τις αναγκαίες υποδομές, η δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την περιφερειακή ανάπτυξη, η αποθάρρυνση της εκτός σχεδίου εγκατάστασης και της άναρχης δόμησης, η υιοθέτηση κοινών κανόνων για τη λειτουργία και εποπτεία των εγκαταστάσεων που βρίσκονται εντός των Ε.Π., η προώθηση της πράσινης οικονομίας και της οικονομίας

¹Το άρθρο 48 παρ. 2 του ΣχΝ προβλέπει ότι «Τα άρθρα 41 έως 56 και 57 έως 63 του ν. 3982/2011 παύουν να ισχύουν για αιτήσεις ίδρυσης Επιχειρηματικού Πάρκου που υποβάλλονται μετά την έκδοση της κανονιστικής πράξης που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 45».

² Ο ν. 3982/2011 για την «Απλοποίηση της αδειοδότησης τεχνικών επαγγελματιών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων και επιχειρηματικών πάρκων και άλλες διατάξεις» (Α' 143), έχει τροποποιηθεί μέχρι σήμερα με 15 διαφορετικούς νόμους. Βλ. περισσότερα εδώ: <https://www.ggb.gr/el/node/301>

³ Υ.α υπ Ανάπτυξης και Επενδύσεων υπ' αριθμ. 27033/2020 (Β' 902) για τη Σύσταση και συγκρότηση Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για τη σύνταξη προσχεδίου νόμου για την αναμόρφωση και τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου των Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων, η οποία τροποποιήθηκε με όμοια υ.α. υπ' αριθμ. 107743/2020 (Β' 4634).

⁴ Η μελέτη αυτή περιελάμβανε (α) Ανάλυση Υφιστάμενης Κατάστασης Πλαισίου ΕΠ, (β) Αξιολόγηση Καλών Πρακτικών ΕΠ, και (γ) Προτάσεις Μεταρρύθμισης Πλαισίου ΕΠ. Βλ. περισσότερα εδώ: <https://www.ggb.gr/el/node/1925>.

⁵ Ο στρατηγικός Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) υπ' αριθμ. 9 «Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές» επιδιώκει τη δημιουργία ανθεκτικών υποδομών, την προαγωγή της χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμης βιομηχανοποίησης και την στήριξη της καινοτομίας. Βλ. περισσότερα εδώ: <https://bit.ly/3Qr1uR3>. Βλ. επίσης Οργανισμός για τη Βιομηχανική Ανάπτυξη των Ηνωμένων Εθνών (UNIDO) (Νοέμβριος 2019). Διεθνείς Κατευθυντήριες Οδηγίες για τα Βιομηχανικά Πάρκα. Ανακτήθηκε από: <https://bit.ly/3B4vDzU>.

χαμηλού ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος κ.λπ.⁶. Ωστόσο, παρά την πληθώρα νομοθετικών παρεμβάσεων στην Ελλάδα σχετικά με την ίδρυση βιομηχανικών περιοχών ήδη από τη δεκαετία του '60⁷, στην πράξη εξακολουθεί να υπάρχει μεγάλη διασπορά της βιομηχανικής δραστηριότητας⁸.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου επιδιώκει σύμφωνα με τη συνοδευτική Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης την «ενοποίηση στο νέο ενιαίο πλαίσιο όλων των κανόνων δικαίου που διέπουν τους Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων» δίχως όμως να περιέχει σαφείς διατυπώσεις σχετικά με τις τροποποιούμενες διατάξεις, ούτε και ένα σπιβαρό πλαίσιο μεταβατικών ρυθμίσεων, επιδεινώνοντας με τον τρόπο αυτό την ανασφάλεια δικαίου που γεννά ένα δαιδαλώδες νομοθετικό πλαίσιο.

Στα θετικά σημεία του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου συγκαταλέγονται οι προβλέψεις για:

α. τη διεκπεραίωση της έγκρισης ανάπτυξης του Ε.Π. και εγκατάστασης των οικονομικών δραστηριοτήτων εντός αυτού μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ.-Α.Δ.Ε.) (άρθρο 34 παρ. 1 και 2). Είναι κομβικής σημασίας η συνολική παρακολούθηση από την αρμόδια αρχή του υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων όλου του κύκλου από την ίδρυση και τη λειτουργία ενός Ε.Π. έως την εγκατάσταση και λειτουργία οικονομικών δραστηριοτήτων εντός αυτού, αλλά και η επικαιροποίηση των γεωχωρικών δεδομένων ούτως ώστε η Διοίκηση να λαμβάνει ενημερωμένες διοικητικές αποφάσεις. Οι πληροφορίες θα έπρεπε να βρίσκονται και ανοιχτές στη διάθεση του κοινού.

β. τη δημιουργία ηλεκτρονικού Μητρώου Αδρανών Βιομηχανικών Κτιρίων (άρθρο 34 παρ. 3) σε συνδυασμό με την πρόβλεψη του άρθρου 31 σχετικά με την υποχρέωση αξιοποίησης έκτασης εντός Ε.Π. εντός αποκλειστικής προθεσμίας, ούτως ώστε να μην αναπαράγονται στο διηνεκές τα προβλήματα που παρατηρούνται σήμερα με την ύπαρξη περισσότερων αναξιοποίητων ΟΥΜΕΔ. Παράλληλα, όμως, και σε συμμόρφωση με τις σχετικές κατευθύνσεις του ΕΧΠΣΑΑ για τη βιομηχανία θα «πρέπει να προωθηθούν ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αποκατάστασης περιοχών που έχουν υποστεί ρύπανση από παρελθούσα βιομηχανική δραστηριότητα. Η υποχρέωση αυτή ανήκει στον παραγωγό και τον κάτοχο των ρυπασμένων χώρων»⁹.

⁶ Το WWF Ελλάς έχει διατυπώσει τις θέσεις του σχετικά με τη σημασία της ανάπτυξης περιβαλλοντικά βιώσιμης επιχειρηματικής δραστηριότητας στο πλαίσιο προηγούμενων νομοπαρασκευαστικών διαδικασιών. Βλ. ενδεικτικά: (1) Σχόλια στο σχέδιο ανάπτυξης για την ελληνική οικονομία (Αύγουστος 2020). Ανακτήθηκε από: <https://bit.ly/3x9pB02> (2) Έκτακτη παρέμβαση προς τα μέλη της Βουλής των Ελλήνων για το νομοσχέδιο «Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας» (Δεκέμβριος 2020). Ανακτήθηκε από: <https://bit.ly/3TZTt8W> (3) Σχόλια στο σχέδιο νόμου με τίτλο «Στρατηγικές επενδύσεις και βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος μέσω της επιτάχυνσης διαδικασιών στις ιδιωτικές και στρατηγικές επενδύσεις» (Σεπτέμβριος 2021). Ανακτήθηκε από: <https://bit.ly/3RSg7hh>.

⁷ Βλ. το ν. 4458/1965 Περί Βιομηχανικών Περιοχών (Α' 33), το ν. 2545/1997 για τις Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις (Α' 254) και το ν. 3982/2011 για την Απλοποίηση αδειοδότησης τεχν.επαγγελματικών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων (Α' 143).

⁸ Βλ. σχετικά Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας (ΓΓΒ) του υπ Ανάπτυξης και Επενδύσεων (18 Δεκεμβρίου 2020). 1η Αναθεώρηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου για την ανάπτυξη επιχειρηματικών πάρκων στην Ελληνική Επικράτεια σύμφωνα με το άρθρο 42 παρ. 3 του ν. 3982/2011. Υπόεργο Άτυπες Βιομηχανικές Συγκεντρώσεις (ΑΒΣ). Ανακτήθηκε από: <https://www.gqb.gr/el/node/1274>.

⁹ Άρθρο 10 παρ. 4 περ. στ' του ΕΧΠΣΑΑ για τη βιομηχανία (κ.υ.α. υπ' αριθμ. 11508/2009, ΑΑΠ' 151). Η υποχρέωση για την αποκατάσταση υποβαθμισμένων περιοχών προβλέπεται σε περισσότερα κείμενα της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας ενσωμάτωσης, όπως ενδεικτικά είναι η οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004 σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας και το π.δ. 148/2009 (Α' 190) Περιβαλλοντική ευθύνη για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών στο περιβάλλον - Εναρμόνιση με την οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004, όπως ισχύει· η οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2010 περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) και η κ.υ.α. υπ' αριθμ. 36060/1155/Ε.103/2013 (Β' 1450) Καθορισμός πλαισίου κανόνων, μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης του περιβάλλοντος από βιομηχανικές δραστηριότητες, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 2010/75/ΕΕ «περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης)» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης

γ. την επικαιροποίηση της βάσης δεδομένων (μορφή GIS) των χρήσεων γης και όρων δόμησης που αφορούν στις μεταποιητικές και συναφείς δραστηριότητες σε όλη την Επικράτεια (άρθρο 34 παρ. 4), και

δ. τη σύσταση διαδικτυακών πεδίων διαλόγου για την περιφερειακή βιομηχανική ανάπτυξη ανά περιφέρεια (άρθρο 34 παρ. 5). Η ανάπτυξη οργανωμένων υποδοχέων αποτελεί κατεξοχήν ζήτημα που επηρεάζει την κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον ενός τόπου, ώστε είναι πολύ σημαντική η εμπλοκή και ενεργή συμμετοχή των εμπλεκόμενων φορέων μέσω διαύλων ανοιχτού και ουσιαστικού διαλόγου. Ωστόσο, νόμος δεν περιέχει ούτε την κατ' ελάχιστο απαιτούμενη αναφορά στο περιεχόμενο, τη δομή και τον σκοπό/πεδίο των διαδικασιών αυτών, παρά μόνο παραπέμπει στην έκδοση της κατ' εξουσιοδότηση αυτού διοικητικής πράξης (άρθρο 46 παρ. 10).

Το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου παρουσιάζει, όμως, και μία σειρά από προβληματικά σημεία, τα κυριότερα των οποίων είναι περιγράφονται κατ' άρθρο.

Άρθρο 1 Σκοπός

Η βιομηχανία καλείται να διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο στη μετάβαση προς μία κλιματικά ουδέτερη κοινωνία έως το 2050¹⁰ και μία φιλόδοξη και ολοκληρωμένη μεταρρύθμιση του νομοθετικού πλαισίου για την ίδρυση και λειτουργία των Ε.Π. και των οργανωμένων υποδοχέων θα έπρεπε να έχει λάβει υπόψη και να ευθυγραμμίζεται με το σχετικό ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο. Το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου, όμως, δεν περιέχει καμία πρόβλεψη για την προώθηση των αρχών της πράσινης και κυκλικής οικονομίας και της οικονομίας χαμηλού ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος.

Άρθρο 4 Τύποι Επιχειρηματικού Πάρκου

Η έννοια του «οικολογικού πάρκου» δεν είναι μεν νέα στην εθνική νομοθεσία¹¹, αλλά νέα για την ελληνική πραγματικότητα της διάσπαρτης χωροθέτησης των οικονομικών δραστηριοτήτων. Η υπό διαβούλευση διάταξη δεν περιέχει ούτε τις βασικές προβλέψεις για το περιεχόμενο αυτού, παρά μόνο παραπέμπει στην έκδοση κατ' εξουσιοδότηση διοικητικών πράξεων για την αποσαφήνισή του (άρθρο 46 παρ. 2 του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου). Είναι απαραίτητο όμως ένα στιβαρό θεσμικό πλαίσιο ούτως ώστε τέτοιου είδους Ε.Π. να αποτελέσουν, ακολουθώντας διεθνείς καλές πρακτικές¹², πρότυπα οργάνωσης και λειτουργίας οικονομικών δραστηριοτήτων σε συμφωνία με τους διεθνείς,

Νοεμβρίου 2010 κ.α. Βλ. επίσης την πρόσφατη πρόταση της ΕΕ για Κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αποκατάσταση της φύσης (COM(2022) 304 final/22.6.2022).

¹⁰ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία COM/2019/640 final-ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ Μια νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη COM(2020) 102 final/10.3.2020, όπως επικαιροποιήθηκε με την COM(2021) 350 final/5.5.2021-ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ Ένα νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία Για μια πιο καθαρή και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη COM/2020/98 final.

¹¹ Το άρθρο 6 παρ. 4 περ. ε' του ΕΧΠΣΑΑ για τη βιομηχανία προβλέπει ότι «Εξειδικευμένοι υποδοχείς που προορίζονται για την εγκατάσταση βιομηχανικών και λοιπών δραστηριοτήτων που έχουν άμεση σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος, χαρακτηρίζονται ως «οικο-υποδοχείς». Στους οικο-υποδοχείς μπορούν να εγκαθίστανται δραστηριότητες χαμηλής όχλησης και μέσης όχλησης, όταν από τα λαμβανόμενα μέτρα οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους μειώνονται στην πράξη σε επίπεδο χαμηλής όχλησης, κάτι που θα διαπιστώνεται στο πλαίσιο της Σ.Π.Ε. Τουλάχιστον το 50% της έκτασης των οικο-υποδοχέων πρέπει να διατίθεται για δραστηριότητες των παραγράφων (ε.ν) και (ε.ξ) της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 3299/2004 όπως ισχύει, και το άρθρο 41 παρ. 1 περ. γγ. του ν. 3982/2011 προβλέπει ότι «ΕΠ περιβαλλοντικού χαρακτήρα και πράσινης επιχειρηματικότητας: είναι ο χώρος που σχεδιάζεται, λειτουργεί και φιλοξενεί επιχειρηματικές δραστηριότητες παραγωγής βιοκαυσίμων και μονάδες ανακύκλωσης, σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης».

¹²https://www.unido.org/sites/default/files/files/2018-05/UNIDO%20Eco-Industrial%20Park%20Handbook_English.pdf

ενωσιακούς και εθνικούς στόχους για τον μετριασμό των ανθρωπογενών εκπομπών και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Άρθρο 9 Χωροθέτηση Επιχειρηματικού Πάρκου

α. Η χωροθέτηση των Ε.Π. αποτελεί ζήτημα κομβικής σημασίας καθότι πρόκειται για μεγάλης έκτασης παρεμβάσεις στο χώρο, οι οποίες συνοδεύονται από έργα υποδομής, εντός και εκτός αυτών, και δύνανται να φιλοξενούν ιδιαίτερα οχλούσες δραστηριότητες. Η σχετική διάταξη, όμως, του άρθρου 9 του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου είναι πολλαπλώς προβληματική.

β. Καταρχάς, ενώ όπως αναφέρεται ρητά στην παρ. 2 του ως άνω άρθρου «Τα Ε.Π. αποτελούν Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 4447/2016», ώστε θα απαιτούνταν σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία η σύνταξη Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ)¹³ και να εγκριθούν με π.δ., εισάγεται ειδική διαδικασία έγκρισης με κ.υ.α. που εκδίδουν οι υπουργοί Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (άρθρο 10 παρ. 1 του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου). Η διάταξη όμως αυτή, κατά το μέρος που προβλέπει ότι θεσπίζονται με κ.υ.α. ρυθμίσεις πολεοδομικού χαρακτήρα, και μάλιστα όχι μόνο στα οριοθετημένα Ε.Π αλλά και σε ζώνες περιμετρικά των Ε.Π. (παρ. 7), δεν είναι σύμφωνη με τα άρθρα 24 παρ. 2 και 43 παρ. 2 του Σ.

γ. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τις προβλέψεις αφενός της οδηγίας για τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (ΣΠΕ) 2001/42/ΕΚ όπως αυτή έχει ενσωματωθεί στην ελληνική έννομη τάξη με την κ.υ.α. υπ' αριθμ. 107017/2006 (Β' 1225), και αφετέρου των οδηγιών για τη φύση 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ και τις κ.υ.α. ενσωμάτωσής τους υπ' αριθμ. 33318/3028/1998 (Β' 1289) και 37338/1807/Ε.103/2010 (Β' 1495) αντίστοιχα, ως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, υφίσταται υποχρέωση στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης καθώς και δέουσας εκτίμησης των επιπτώσεων κάθε «σχεδίου» μη άμεσα συνδεόμενου ή αναγκαίου για τη διατήρηση των οικοτόπων του δικτύου Natura 2000 που είναι δυνατό να επηρεάζει σημαντικά οικοτόπους που βρίσκονται είτε εντός, είτε εκτός των ορίων του Ε.Π. (άρθρα 7 και 29 του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου). Όποτε, για την ίδρυση Ε.Π. θα έπρεπε να εκπονηθεί ΣΜΠΕ, αλλά και Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (ΕΟΑ), όπου απαιτείται.

δ. Επιπλέον, η παρ. 6 εδ. α' του άρθρου 9 προβλέπει ότι «Κατά τις διαδικασίες εκπόνησης, τροποποίησης ή αναθεώρησης των Τοπικών και Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων του ν. 4447/2016, ενσωματώνονται τα όρια, οι χρήσεις γης, οι όροι δόμησης και οι λοιπές ειδικές πολεοδομικές ρυθμίσεις που διέπουν την οργάνωση και ανάπτυξη των Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.» [επισημάνση των γραφόντων]. Τα ΕΠΣ εντάσσονται, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 1 περ. δ' του ν. 4447/2016, στο ίδιο επίπεδο σχεδιασμού με τα ΤΠΣ. Ωστόσο, για την τροποποίηση ή αναθεώρησή τους, εφαρμόζονται οι ειδικές προβλέψεις του ν. 4447/2016. Η αναφορά στην ως άνω διάταξη του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου για την υποχρέωση ενσωμάτωσης συνιστά παρέκκλιση διαρρηγνύοντας τον απαραίτητο ολοκληρωμένο χαρακτήρα του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού. Περαιτέρω διάρρηξη του συστήματος αυτού προκαλεί και η πρόβλεψη ότι επιτρέπεται η οικοδόμηση εντός του Ε.Π. χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η πολεοδόμηση αυτού υπό προϋποθέσεις (άρθρο 11 παρ. 8 του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου), η οποία βέβαια φαίνεται να εισήχθη πρώτα

¹³ Το άρθρο 6 παρ. 3 περ. β' και γ' του ΕΧΠΣΑΑ για τη βιομηχανία προβλέπει ρητά ότι «οι οργανωμένοι υποδοχείς υπάγονται σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης, η οποία ενσωματώνεται στη διαδικασία χαρακτηρισμού και οριοθέτησης του υποδοχέα, με τήρηση όλων των σχετικών διατάξεων. Η εγκριτική απόφαση χαρακτηρισμού και οριοθέτησης επέχει και θέση έγκρισης της Σ.Μ.Π.Ε.», η οποία τελευταία αποτελεί στοιχείο του φακέλου για την ίδρυση οργανωμένου υποδοχέα.

με το άρθρο 40 παρ. 3 του ν. 4759/2020 για τον εκσυγχρονισμό της χωροταξικής και πολεοδομικής νομοθεσίας κ.α. διατάξεις.

ε. Ιδιαίτερης αναφοράς χρήζει η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 9 του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου για τη χωροθέτηση Ε.Π. εντός των περιοχών του ευρωπαϊκού οικολογικού δικτύου Natura 2000. Η διατύπωση είναι δυσνόητη και χρειάζεται να υπάρξει σαφής παραπομπή στα νομικά καθεστάτα προστασίας των περιοχών του ευρωπαϊκού οικολογικού δικτύου Natura 2000 (άρθρο 6 παρ. 1 της οδηγίας για τους οικοτόπους) και την υποχρέωση να προηγηθεί δέουσα εκτίμηση (άρθρο 6 παρ. 3 της οδηγίας για τους οικοτόπους), η δε παραπομπή στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας (ν. 998/1979, άρθρο 45, παρ. 15) είναι εξόχως προβληματική καθώς αφορά αποκλειστικά σε επεμβάσεις σε περιοχές που υπάγονται στην δασική νομοθεσία.

στ. Σημειώνουμε ότι η παραπάνω υποχρέωση θα πρέπει να ισχύει για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 που βρίσκονται τόσο εντός, όσο και εκτός των ορίων του Ε.Π. εφόσον επηρεάζονται σημαντικά. Η σχετική διάταξη του άρθρου 44 παρ. 2 του ν. 3982/2011 που ισχύει σήμερα, προβλέπει την απαγόρευση οργάνωσης Ε.Π. «στους οικοτόπους προτεραιότητας, στις περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης που καθορίζονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 19 παράγραφοι 1 και 2 και 21 του ν. 1650/1986, όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς επίσης και στους πυρήνες εθνικών δρυμών, στα διατηρητέα μνημεία της φύσης και στα τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους». Όμοιες είναι και οι πρόνοιες του ΕΧΠΣΑΑ για τη βιομηχανία (άρθρο 8, παρ. 2, περ. γ'): «Σε περιοχές του δικτύου ΦΥΣΗ (NATURA) 2000 περιλαμβανομένων των Ζωνών Ειδικής Προστασίας (Ζ.Ε.Π.) της ορνιθοπανίδας της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ η εγκατάστασή τους είναι δυνατή, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται από τα νομικά καθεστάτα προστασίας τους. Δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων στους οικοτόπους προτεραιότητας, στις περιοχές απόλυτου προστασίας της φύσης και προστασίας της φύσης που καθορίζονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 19 παρ. 1 και 2 και 21 του ν. 1650/1986 καθώς επίσης και στους πυρήνες εθνικών δρυμών, στα διατηρητέα μνημεία της φύσης, στα Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου το σύνολο της εδαφικής περιφέρειας ενός Ο.Τ.Α. ή ενός νησιού χαρακτηρίζεται τοιούτοτρόπως και στα αισθητικά δάση που δεν περιλαμβάνονται στην προηγούμενη περίπτωση». Οι απαγορεύσεις αυτές θα πρέπει να διατηρηθούν, στη δε περίπτωση των προβλέψεων του ν. 3982/2011 θα πρέπει, αντί των περιοχών απόλυτης προστασίας της φύσης, να γίνει αναφορά στις ζώνες απόλυτης προστασίας της φύσης και τις ζώνες προστασίας της φύσης, κατά τις διακρίσεις του άρθρου 46 του ν. 4685/2020 (Α' 92) για τον εκσυγχρονισμό της περιβαλλοντικής νομοθεσίας κ.α., που τροποποίησε το άρθρο 19 του ν. 1650/1986.

ζ. Τέλος, οι προβλέψεις του σχεδίου νόμου σχετικά με το μεταβατικό καθεστώς έως τη θεσμοθέτηση των κανονιστικών διαταγμάτων για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 κρίνονται άκρως ανεπαρκείς. Με δεδομένη την χρόνια αδυναμία της Πολιτείας να προβεί στη λήψη των αναγκαίων μέτρων διατήρησης -ανάμεσα στα οποία και των κανονιστικών ρυθμίσεων- σε συμμόρφωση με το άρθρο 6 παρ. 1 της οδηγίας για τους οικοτόπους και την, για τον λόγο αυτό καταδικαστική απόφαση του ΔΕΕ για την Ελλάδα (υπόθεση C-849/19), προτείνουμε την απαγόρευση της χωροθέτησης κάθε είδους υποδοχέων, έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας Α του ν. 4014/2011 μέχρι την έκδοση των π.δ. χαρακτηρισμού των προστατευόμενων περιοχών.

Άρθρο 17 Μεταβολές και επέκταση του Επιχειρηματικού Πάρκου

Η παρ. 2 εδ. α' της προτεινόμενης διάταξης προβλέπει ότι «Για μεταβολές που αφορούν συνολικά σε έκταση γης μικρότερη από το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αρχικής έκτασης και για ήσσονος σημασίας μεταβολές των λοιπών δεδομένων ίδρυσης και

λειτουργίας των Ε.Π., δεν απαιτείται η εκ νέου προσκόμιση των μελετών και στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 7, αλλά μόνο η τοπογραφική αποτύπωση της έκτασης και η τεκμηρίωση, με τα αντίστοιχα στοιχεία και δικαιολογητικά, ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος και ότι η χρήση γης είναι συμβατή με την ανάπτυξη του Ε.Π.». Η εκ προοιμίου, όμως, εξαίρεση από την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργου ή δραστηριότητας που ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, όπως είναι οι οργανωμένοι υποδοχής ιδιαίτερα οχλουσών δραστηριοτήτων, λόγω χαρακτηρισμού ως “ήσσονος σημασίας” (δίχως να παρέχονται κριτήρια εννοιολογικού προσδιορισμού), εισάγεται με την παρούσα κατά παρέκκλιση των άρθρων 5 και 6 του ν. 4014/2011 (Α’ 209) και της οδηγίας 2011/92/ΕΕ για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, και για το λόγο αυτό θα πρέπει να απαλειφθεί. Σχετικώς έχει γνωμοδοτήσει και το ΝΣΚ επί εγκρίσεως ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.) και ενόψει του άρθρου 32 του ν. 4014/2011, κρίνοντας την εφαρμογή της ομοίου περιεχομένου διάταξης του ν. 3982/2011 (ΓΝΜΔ ΝΣΚ 131/2016).

Άρθρο 30 Κίνητρα για την εγκατάσταση εντός Επιχειρηματικού Πάρκου

Η παροχή οικονομικών κινήτρων για την εγκατάσταση οικονομικών δραστηριοτήτων εντός Ε.Π. κινείται προς την σωστή κατεύθυνση τόσο για την προσέλκυση αυτών όσο και τη διασφάλιση της βιωσιμότητας της λειτουργίας τους. Ωστόσο, η μόχλευση ενωσιακών και εθνικών πόρων τελεί υπό την απαραίτητη προϋπόθεση ότι τηρείται η αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο περιβάλλον, ώστε θα πρέπει να συμπεριληφθούν οι σχετικές προβλέψεις στην παρούσα διάταξη¹⁴.

¹⁴ Βλ. σχετικά το άρθρο 10 του ΕΧΠΣΑΑ για τη βιομηχανία. Επίσης, βλ. σχετικά τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2020 σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088· Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας· Ανακοίνωση της Επιτροπής Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (2021/C 58/01).